

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Γραφείο Ειδικού Τομεακού Γραμματέα

Αθήνα, **03/07/2018**

Αριθ. Πρωτ. : **71632 - 03/07/2018**

Ταχ. Δ/ση	: Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης	ΠΡΟΣ :	Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου Υπόψη: Γ. Σταθούλη
Ταχ. Κώδικας	: 18233		
Πληροφορίες	: Ειρ .Κουγιουμτζέλη		
Τηλέφωνο	: 2132125601-642		
Fax	: 2132125701		
Email	: e.kougioumtzeli@keyd.gov.gr		

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ'αριθμ. πρωτ.: 6387/30-05-2018 ερώτηση που κατατέθηκε από τον Βουλευτή κ. Νικόλαο Νικολόπουλο».

Για τα αναφερόμενα στην εισαγωγική περιγραφή της ερώτησης:

Η κυβέρνηση, εφαρμόζοντας το σχέδιό της για την ανακούφιση των ελληνικών επιχειρήσεων από τον βραχνά των χρεών που τους δημιούργησε η οικονομική κρίση, έχει θεσπίσει τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό Ρύθμισης Οφειλών Επιχειρήσεων, τον οποίο μπορούν να αξιοποιήσουν όλες οι ελληνικές επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους ή νομικής μορφής.

Ειδικότερα, τα πρωτοπόρα οφέλη του νόμου είναι τα εξής:

- Μέσα από μια σύντομη και οργανωμένη σε συγκεκριμένο πλαίσιο διαδικασία ηλεκτρονικής διαπραγμάτευσης με τους πιστωτές, όλες οι ελληνικές επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους ή νομικής μορφής μπορούν να ζητήσουν την ρύθμιση όλων των οφειλών τους προς όλους τους πιστωτές τους.
- Η συγκεκριμένη διαδικασία λαμβάνει υπόψη τις πραγματικές δυνατότητες αποπληρωμής της επιχείρησης για τα επόμενα τρία έτη προκειμένου να καταρτίσει ένα σχέδιο αποπληρωμής των οφειλών.
- Η επιχείρηση καταθέτει τη δική της πρόταση, που στη συνέχεια αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τους πιστωτές.
- Αρκεί να προσέλθει στη διαδικασία των 50% των πιστωτών και από αυτούς να συμφωνήσει το 60%, ώστε να υπάρξει ρύθμιση των οφειλών. Άρα μια πρόταση που μπορεί να εξασφαλίσει τη σύμφωνη γνώμη του 30% των πιστωτών μπορεί να οδηγήσει σε αναδιάρθρωση οφειλών προς ιδιώτες, τράπεζες, Δημόσιο και Ταμεία.
- Η πρόταση αναδιάρθρωσης μπορεί κάλλιστα να περιλαμβάνει μειώσεις επιτοκίων, επιμηκύνσεις περιόδου αποπληρωμής, πάγωμα και διαγραφές οφειλών.
- Η σχετική σύμβαση ισχύει άμεσα από το χρόνο της υπογραφής της. Δεσμεύει τους

μειοψηφήσαντες καθώς και τους μη συμμετέχοντες πιστωτές, με την προϋπόθεση ότι θα επικυρωθεί με δικαστική απόφαση αν χρειαστεί.

Επί των ερωτημάτων σημειώνονται τα ακόλουθα:

1. i) Λόγω των παραπάνω εξαιρετικών κινήτρων μεγάλο είναι το ενδιαφέρον του επιχειρηματικού κόσμου για τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό Ρύθμισης Οφειλών Επιχειρήσεων. Η εφαρμογή του εξωδικαστικού μηχανισμού εξελίσσεται ομαλά, τόσο ως προς την απήχηση των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών-οφειλετών, οι οποίοι εισέρχονται κατά εκατοντάδες καθημερινά στην ιστοσελίδα της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., ώστε να συμπληρώσουν την ηλεκτρονική αίτηση υπαγωγής στον εξωδικαστικό συμβιβασμό, την οποία άλλοτε αποθηκεύουν προσωρινά για να επανέλθουν να την επεξεργαστούν άλλοτε προχωρούν στην οριστική υποβολή της, όσο και ως προς την λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας η οποία είναι πολύ χρηστική και συνεχώς βελτιώνεται με νέες εκδόσεις, καθώς και ως προς την ενημέρωση και εξυπηρέτηση των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών από την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., η οποία είναι καθημερινή.

- Ειδικότερα, κατά τις 42 εβδομάδες που ακολούθησαν την ενεργοποίηση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας (3/8/17-8/6/18) αίτηση υπαγωγής έχουν ξεκινήσει να καταχωρούν 31.724 ενδιαφερόμενοι. Από αυτούς, οι 11.648 έχουν καλύψει τα πρώτα βήματα για την υποβολή της αίτησης, συμπληρώνοντας τα απαιτούμενα στοιχεία (ΚΑΔ, κύκλο εργασιών, λογιστικό σύστημα κ.λπ.). Ήδη έχει πιστοποιηθεί ότι 5.973 νομικά πρόσωπα πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας.
- Έχουν υποβληθεί οριστικά 1101 αιτήσεις, εκ των οποίων οι 339 αφορούν περιπτώσεις διμερούς διαπραγμάτευσης. Εξ αυτών, 79 διαπραγματεύσεις δεν κατέληξαν σε ρύθμιση, ενώ 40 έχουν ρυθμίσει επιτυχώς τα χρέη τους. Αφορούν κυρίως περιπτώσεις χρεών προς ΕΦΚΑ/ΚΕΑΟ, όπου προσφέρεται διαγραφή προστίμων και προσαυξήσεων και αποπληρωμή του υπολοίπου σε 120 δόσεις.
- Για τις υπόλοιπες 762 αιτήσεις, που εμπλέκουν πολλούς πιστωτές, οι 762 έχουν ανατεθεί σε συντονιστές, οι οποίοι έχουν ξεκινήσει έλεγχο πληρότητας. Από αυτές, σε 497 περιπτώσεις έχει βεβαιωθεί η πληρότητα των στοιχείων του φακέλου, σε 327 από αυτές έχει διαπιστωθεί απαρτία των πιστωτών και σε 297 έχει ξεκινήσει η διαπραγμάτευση. Εξ αυτών, 36 διαπραγματεύσεις δεν κατέληξαν σε ρύθμιση, ενώ 8 έχουν ρυθμίσει επιτυχώς τα χρέη τους.
- Σημειώνεται ότι οι υποθέσεις που κατέληξαν σε ρύθμιση ήταν οι πρώτες για τις οποίες έγινε αίτηση όταν ενεργοποιήθηκε η πλατφόρμα. Λογικά αναμένεται τις επόμενες εβδομάδες να αυξάνεται σταθερά ο αριθμός των υποθέσεων που ολοκληρώνονται. Παράλληλα, η εξοικείωση των εμπλεκόμενων (οφειλετών, πιστωτών, συντονιστών, λογιστών κ.λπ.) με το θεσμικό πλαίσιο και οι συνεχείς βελτιώσεις και επεκτάσεις της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, αναμένεται να οδηγήσουν σε ακόμα μεγαλύτερο ενδιαφέρον για αξιοποίηση του Μηχανισμού.
- Αντίστοιχα, για τις αιτήσεις των ελευθέρων επαγγελματιών κατά τους 6 μήνες που ακολούθησαν την ενεργοποίηση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας (5/2/17-8/6/18) αίτηση υπαγωγής έχουν ξεκινήσει να καταχωρούν 12.584 ενδιαφερόμενοι, ενώ ήδη έχει πιστοποιηθεί ότι 7.416 από αυτούς πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας.
- Έχουν υποβληθεί οριστικά 1.186 αιτήσεις, εκ των οποίων οι περισσότερες βρίσκονται ακόμη

σε επεξεργασία, ενώ ήδη έχει σημειωθεί μία επιτυχής διαπραγμάτευση και μόλις 23 δεν κατέληξαν σε ρύθμιση.

Σε κάθε περίπτωση, για την επιτυχία του θεσμού, πέραν των συνεχών προσπάθειών που καταβάλλει η ελληνική κυβέρνηση, απαιτείται να τύχει της ανάλογης υποστήριξης των εμπλεκόμενων επαγγελματιών και επιστημονικών φορέων που συνδράμουν στην επιτυχή εφαρμογή του, καθώς και της προθυμίας των τραπεζών να προβαίνουν σε γενναίες και ταυτόχρονα ρεαλιστικές ρυθμίσεις οφειλών. Όλοι οι ανωτέρω φορείς συνδράμουν μέχρι στιγμής στην ομαλή εφαρμογή του Εξωδικαστικού Μηχανισμού, πλην όμως δεν πρέπει να υπάρχει εφησυχασμός, αντιθέτως πρέπει διαρκώς να εντείνεται η ενεργή συμμετοχή τους.

ii) Ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός ήρθε να καλύψει προβλήματα που διαχειρίστηκαν απολύτως αναποτελεσματικά οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Βέβαια ακόμα κι αν κάτι είναι ήδη πολύ καλό, δεν σημαίνει ότι δεν μπορεί να βελτιωθεί περαιτέρω. Η συνεχής αξιολόγηση και βελτίωση των εργαλείων αποτελεί πάγια επιδίωξη μας και για το σκοπό αυτό ήδη επεξεργαζόμαστε την περαιτέρω τεχνική και ουσιαστική βελτίωση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας υλοποίησης του Νόμου.

Η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους έχει λάβει υπόψη της όλες τις δυσκολίες που, όπως είναι φυσικό σε κάθε νεοπαγή θεσμό, έχουν ανακύψει κατά την διανυθείσα περίοδο πιλοτικής εφαρμογής του εξωδικαστικού μηχανισμού και καθημερινά επιλύει τα εμπόδια που προκύπτουν.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., έχοντας συλλέξει τις παρατηρήσεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων και έχοντας εισακούσει τα αιτήματα των αλληλεπιδρώντων πλευρών, έχει εισηγηθεί προς το Κυβερνητικό Συμβούλιο Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους τις κάτωθι βελτιώσεις, με στόχο την διευκόλυνση του οφειλέτη-επιχείρησης για την πραγματική αναδιάρθρωση των χρεών του, ταυτόχρονα με την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και την εξασφάλιση των δημοσίων εσόδων, οι οποίες έχουν τεθεί σε διαβούλευση μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.

Ήδη επεξεργαζόμαστε την περαιτέρω τεχνική και ουσιαστική βελτίωση τόσο του νόμου όσο και της ηλεκτρονικής πλατφόρμας υλοποίησης αυτού, προκειμένου να υπηρετήσει αποτελεσματικότερα και ταχύτερα τον επιβεβλημένο σκοπό του, ειδικά προς την κατεύθυνση ενίσχυσης της κάλυψης όλων των ειδών επιχειρήσεων, την εξυγίανση των βιώσιμων επιχειρήσεων και την επαναφορά τους σε αναπτυξιακή τροχιά, καθώς και την πρόληψη του φαινομένου των στρατηγικών κακοπληρωτών, δηλαδή αυτών που έχουν τη δυνατότητα να πληρώσουν τις οφειλές τους, ωστόσο το αποφεύγουν με δόλια μέσα, εις βάρος ολόκληρης της αγοράς και οικονομίας.

Αναγνωρίζοντας την πολυπλοκότητα της διαδικασίας και τις δυσκολίες, η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους έχει ήδη πραγματοποιήσει ενημερωτικές ημερίδες σε 50 πόλεις σε όλη της Ελλάδα, εκπαιδευτικά σεμινάρια (οκτώ ώρες το καθένα) και ζωντανές συνδέσεις σε 12 πόλεις για δικηγόρους, λογιστές, οικονομολόγους.

Παράλληλα, εξειδικευμένα στελέχη της Ειδικής Γραμματείας απαντούν είτε μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας σε ερωτήματα είτε στα κατά τόπους γραφεία μετά από ραντεβού (18 πανελλαδικά), ενώ στην ιστοσελίδα της Ειδικής Γραμματείας υπάρχουν αναλυτικές οδηγίες-υποδείγματα μελετών βιωσιμότητας κ.λπ.

iii) Σε κάθε περίπτωση ο θεσμός του εξωδικαστικού μηχανισμού θα δώσει ανάσα σε επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες που στα χρόνια της κρίσης συσσωρεύσαν χρέη σε τράπεζες και Δημόσιο αλλά έχουν τις προϋποθέσεις και τις προοπτικές να επιβιώσουν.

Μάλιστα, λόγω της σημαντικής απήχησης του νόμου στον επιχειρηματικό κόσμο, σχεδιάζεται η διεύρυνση του πεδίου του νόμου ώστε να είναι περισσότεροι οι δικαιούχοι, απλοποίηση των διαδικασιών και κανόνες στη συνεργασία μεταξύ των πιστωτών, που αποτελούν το τρίπτυχο των αλλαγών του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών, τις οποίες συμφώνησαν η κυβέρνηση και οι θεσμοί.

α) Διεύρυνση πεδίου εφαρμογής:

Ακόμα περισσότερες επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες θα έχουν τη δυνατότητα να ενταχθούν στις ευεργετικές διατάξεις του νόμου και να έχουν μια δεύτερη ευκαιρία καθώς στη ρύθμιση που προβλέπει την ένταξη και οφειλών που δημιουργήθηκαν το 2017 (αντί των οφειλών μέχρι 31/12/2016), ενώ αυξάνεται και το ποσό προς το Δημόσιο που μπορούν να ρυθμίσουν οι ελεύθεροι επαγγελματίες.

Συγκεκριμένα, αυξάνεται το ποσό οφειλής που μπορούν να ρυθμίσουν οι ελεύθεροι επαγγελματίες σε 125.000 ευρώ προς ΑΑΔΕ και πρόσθετα 125.000 ευρώ προς ΕΦΚΑ (από 50.000 ευρώ που ίσχυε μέχρι σήμερα). Με την αύξηση του ανώτατου ποσού στον εξωδικαστικό μπορεί να υπαχθεί το 99% των ελεύθερων επαγγελματιών με χρέη προς το Δημόσιο.

Επιπλέον, εταίροι μιας ομόρρυθμης εταιρείας αποκτούν τη δυνατότητα να ρυθμίσουν και τις προσωπικές τους οφειλές προς Δημόσιο και τράπεζες.

Επιπρόσθετα, καταργείται η απαίτηση προσκόμισης δικαιολογητικών, οι πληροφορίες των οποίων παρέχονται ήδη ηλεκτρονικά μέσω της σχετικής πλατφόρμας αιτήσεων της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Δηλαδή καταργείται η υποχρέωση προσκόμισης όλων των εγγράφων από την Εφορία (ΑΑΔΕ / Τaxis), τα ασφαλιστικά ταμεία (ΕΦΚΑ / ΚΕΑΟ) και τα πιστωτικά ιδρύματα (Τράπεζες / Τειρεσίας).

β) Διεύρυνση προστασίας

Σε ό,τι αφορά το πλαίσιο κανόνων για την καλύτερη συνεργασία μεταξύ οφειλέτη και πιστωτών, αλλά και των πιστωτών μεταξύ τους, οι αλλαγές που επίκεινται έχουν στόχο την περαιτέρω προστασία των οφειλετών.

Μεταξύ άλλων συμφωνήθηκε να αναστέλλονται τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης του Δημοσίου και για τις περιπτώσεις που αίτηση υπαγωγής στον εξωδικαστικό αφορά διμερή διαπραγμάτευση, ενώ παρατείνεται αυτοδικαίως η προστασία του νόμου προς τους οφειλέτες πέραν των 70 ημερών που ισχύει σήμερα.

Ανάσα εξάλλου για τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες θα δώσει η διάταξη που αφορά τους τραπεζικούς λογαριασμούς που έχουν κατασχεθεί από το Δημόσιο, τις τράπεζες και τους ιδιώτες καθώς προβλέπεται ότι θα αποδεσμεύονται με την υπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης. Έτσι ο οφειλέτης θα αποκτά και πάλι πρόσβαση στα ποσά των λογαριασμών που είχαν «παγώσει».

Μία ακόμα ρύθμιση υπέρ των οφειλετών αφορά την υποχρέωση του Δημοσίου και των τραπεζών να αιτιολογούν τη μη συμμετοχή τους στη διαδικασία του εξωδικαστικού ή/και την καταψήφιση των προτάσεων ρύθμισης οφειλών. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι ο οφειλέτης μπορεί να καταθέσει τεκμηριωμένη ένσταση ή και να άρει τους λόγους απόρριψης του αιτήματος

ρύθμισης.

Οι πιστωτές εξάλλου, στις περιπτώσεις διμερούς διαπραγμάτευσης που εκκρεμούν για τρεις μήνες, οφείλουν πλέον να ενημερώνουν την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους για την πρόοδο των διαδικασιών.

Σε ό,τι αφορά εκείνους που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα αλλά δεν έχουν πτωχευτική ικανότητα, όπως για παράδειγμα οι αγρότες, αποκτούν πλέον τη δυνατότητα να ρυθμίσουν διμερώς, εκτός από τις οφειλές σε Ταμεία και εφορία, και τις τραπεζικές οφειλές, εφόσον συναινεί και η τράπεζα, όπως έχει συμβεί με τον εκκαθαριστή της παλιάς Αγροτικής.

Για τα δάνεια με εγγύηση Δημοσίου προβλέπεται ο υποχρεωτικός έλεγχος προκειμένου να διαπιστωθεί αν η εγγύηση παραμένει σε ισχύ.

γ) Απλοποίηση διαδικασιών

Επίσης, καθορίζονται συγκεκριμένες προθεσμίες σε κάθε στάδιο –ειδικότερα όταν δεν υπάρχει ρητή αναφορά του νόμου–, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις αποδείχθηκε στην πράξη ότι οι προβλεπόμενες προθεσμίες δεν επαρκούσαν.

Θα καθοριστεί εξάλλου η διαδικασία έγκρισης παράτασης όταν υπάρχει αιτιολογημένη αδυναμία του οφειλέτη να προσκομίσει σειρά απαραίτητων δικαιολογητικών.

Λιγότερη γραφειοκρατία για χιλιάδες επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες που θέλουν να υπαχθούν στον εξωδικαστικό, αλλά και για λογιστές, δικηγόρους οι οποίοι αναλαμβάνουν την υποβολή των αιτήσεων θα επιφέρουν οι αλλαγές του νόμου, επισπεύδοντας τις διαδικασίες.

Ετσι, καταργείται η υποχρέωση των αιτούντων να προσκομίζουν όλα τα έγγραφα από Εφορία, ασφαλιστικά ταμεία και πιστωτικά ιδρύματα καθώς οι σχετικές πληροφορίες αντλούνται ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.

Για δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσουν οι ίδιοι οι οφειλέτες θα υπάρξουν δύο σημαντικές ρυθμίσεις:

1. Δικαιολογητικά που δεν επηρεάζουν συγκεκριμένους ελέγχους, όπως της ακίνητης περιουσίας ή/και την επιλεξιμότητα της επιχείρησης, μπορούν να προσκομιστούν και μετά την αίτηση υπαγωγής στον εξωδικαστικό.

2. Σε ό,τι αφορά την αντικειμενική αξία ακινήτων, εκτός από την πράξη προσδιορισμού του ΕΝΦΙΑ, δίνεται η δυνατότητα κατάθεσης εναλλακτικών αποδεικτικών στοιχείων, όπως για παράδειγμα το έντυπο ΑΑ Γης για αγροτεμάχια.

Επίσης δίνεται η δυνατότητα διόρθωσης λαθών που αφορούν το ακριβές ύψος της οφειλής. Διαπιστώθηκαν αποκλίσεις μεταξύ των στοιχείων κατά την υποβολή της αίτησης και των τελευταίων στοιχείων που είχε στη διάθεσή του ο οφειλέτης.

Τέλος, δίνεται η δυνατότητα να διαγραφεί μια αίτηση που έχει λάθη ή ελλείψεις και ταυτόχρονα να επανυποβληθεί από τον οφειλέτη χωρίς να θεωρηθεί νέα αίτηση.

2. Κύρια χαρακτηριστικά αλλά και διττός στόχος του θεσμικού πλαισίου για τα «κόκκινα δάνεια» είναι αφενός η ευρύτερη δυνατή κάλυψη όλων των κατηγοριών οφειλετών που αδυνατούν πραγματικά να ανταποκριθούν στις σωρευμένες οικονομικές υποχρεώσεις που τους προκάλεσαν η μακροχρόνια οικονομική κρίση, η εισοδηματική συρρίκνωση και άλλες απρόβλεπτες συνθήκες, με ιδιαίτερη έμφαση και μεγαλύτερη εύνοια στους οικονομικά

αδύναμους και κοινωνικά ευάλωτους οφειλέτες μέσα από την άμεση ενεργοποίηση του θεσμού της επιδότησης της δόσης για τη διάσωση της πρώτης κατοικίας τους, αφετέρου ο αποκλεισμός των στρατηγικών κακοπληρωτών, δηλαδή αυτών που έχουν τη δυνατότητα να πληρώσουν τις οφειλές τους, ωστόσο το αποφεύγουν με δόλια μέσα, εις βάρος ολόκληρης της ελληνικής οικονομίας. Ο αμέσως προαναφερόμενος στόχος επιτυγχάνεται μέσα από αυστηρές προϋποθέσεις και δικλείδες ασφαλείας, που περιέχουν άρση φορολογικού και τραπεζικού απορρήτου, καθώς και διασταυρώσεις εισοδημάτων και περιουσιακών στοιχείων, ώστε να εντοπιστούν όσοι καταχρηστικά έχουν κάνει αίτηση προστασίας, επιδιώκοντας ουσιαστικά να κερδίσουν χρόνο.

Από τα ανωτέρω αποδεικνύεται ότι οι πολίτες με πραγματική αδυναμία εξυπηρέτησης των οφειλών τους προς Δημόσιο, Τράπεζες και λοιπούς πιστωτές, δεν έχουν λόγο ανησυχίας και πανικού, εφόσον σπεύδουν να επωφεληθούν του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου και να ενταχθούν στις ευνοϊκές του ρυθμίσεις, οι οποίες σημειωτέον παρέχουν την ευρύτερη προστασία μεταξύ των ευρωπαϊκών νομοθετικών συστημάτων, με τους ευνοϊκότερους όρους και τις ελαστικότερες προϋποθέσεις.

Με τις ήδη υλοποιηθείσες δράσεις, αλλά και τις υπό υλοποίηση βελτιωτικές παρεμβάσεις της κυβέρνησης στο θεσμικό πλαίσιο για τα «κόκκινα δάνεια» επιδιώκεται:

- η ευρύτερη δυνατή κάλυψη όλων των κατηγοριών οφειλετών, που αδυνατούν πραγματικά να ανταποκριθούν στις σωρευμένες οικονομικές υποχρεώσεις που τους προκάλεσαν η μακροχρόνια οικονομική κρίση, η εισοδηματική συρρίκνωση και άλλες απρόβλεπτες συνθήκες
- η ιδιαίτερη έμφαση και μεγαλύτερη εύνοια στους οικονομικά αδύναμους και κοινωνικά ευάλωτους οφειλέτες, μέσα από την άμεση ενεργοποίηση του θεσμού της επιδότησης της δόσης για τη διάσωση της πρώτης κατοικίας τους, την παροχή δωρεάν νομικής και οικονομικής υποστήριξης και τη λειτουργία δημόσιων κέντρων ενημέρωσης και υποστήριξης δανειοληπτών που απευθύνονται πρωτίστως στους μισθωτούς, συνταξιούχους, άνεργους, ελεύθερους επαγγελματίες και τους μικρούς και μεσαίους επιχειρηματίες και εμπόρους.

Σημειωτέον, ότι το σχέδιο νόμου "Διατάξεις για την ολοκλήρωση της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων - Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019 - 2022", που κατατέθηκε στις 8-6-2018 στη Βουλή, περιλαμβάνει εκτενείς αλλαγές στον Νόμο 3869/2010 για τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων (νόμος Κατσέλη). Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις υπαγορεύτηκαν από δύο κυρίως ανάγκες:

α) την αποτροπή κατάχρησης του νόμου από στρατηγικούς κακοπληρωτές, η οποία κατάχρηση οδηγεί σε επιδείνωση του προβλήματος του ιδιωτικού χρέους, αλλά και σε δημιουργία κλίματος καχυποψίας και προκατάληψης σε βάρος όλων όσοι προσφεύγουν στην προστασία του νόμου αυτού, ακόμα κι αν πραγματικά τη χρειάζονται και τη δικαιούνται,

β) τη διόρθωση επιμέρους αστοχιών του νόμου, οι οποίες είτε οδηγούσαν σε αδικίες κατά των οφειλετών ή κατά των πιστωτών είτε εγκυμονούσαν τον κίνδυνο να υποχρεωθεί ο οφειλέτης να καταβάλει ποσά μεγαλύτερα από την ικανότητα αποπληρωμής του που η ίδια η δικαστική απόφαση προσδιόριζε. Δευτερευόντως και εμμέσως, ορισμένες από τις προτεινόμενες διατάξεις (π.χ. η κατάργηση της μέγιστης διάρκειας των προσωρινών διαταγών ή ο αποκλεισμός της δεύτερης αίτησης από δόλια υπερχρεωμένους οφειλέτες) θα συμβάλουν και στη μερική

αποφόρτιση των Ειρηνοδικείων και συνακόλουθα στην επιτάχυνση της διαδικασίας.

Ειδικότερα, από τη διαπραγμάτευση που διεξήχθη με τους θεσμούς από τον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης και υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης Γιάννη Δραγασάκη και τον ειδικό γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους Φώτη Κουρμούση, συμφωνήθηκε να νομοθετηθεί πλέγμα παρεμβάσεων. Οι αλλαγές θα νομοθετηθούν άμεσα, ενώ σε ό,τι αφορά την παράταση του νόμου πέραν της 31^{ης} Δεκεμβρίου του 2018 (ως προς την υποβολή αιτήσεων) είναι ένα θέμα το οποίο, όπως αναφέρουν κυβερνητικές πηγές, θα εξεταστεί μετά την έξοδο της χώρας από τα μνημόνια. Δηλαδή, στα μέσα του ερχόμενου φθινοπώρου.

Συγκεκριμένα, οι 15 αλλαγές που συμφωνήθηκαν με τους θεσμούς τις προηγούμενες ημέρες, σχετίζονται με την υποβοήθηση των οικονομικά ασθενέστερων και την ταυτόχρονη απόρριψη των στρατηγικά κακοπληρωτών, επέρχονται στο νόμο Κατσέλη - Σταθάκη (ν. 3869/2010) και είναι δομημένες σε δύο άξονες:

α) Ο πρώτος άξονας αποσκοπεί στη διευκόλυνση και υποστήριξη των αδύναμων πολιτών, δηλαδή ανέργων, μισθωτών, συνταξιούχων, ελεύθερων επαγγελματιών και μικροεμπόρων, είτε είναι οφειλέτες ή αποτελούν εγγυητές δανείων. Αυτό επιτυγχάνεται με τις ακόλουθες δράσεις:

1. Με τη δυνατότητα επιδότησης της δόσης του στεγαστικού δανείου από το κράτος, μέσω διενέργειας των σχετικών απαιτούμενων διαδικασιών απευθείας από τις τράπεζες, ακόμη και σε περιπτώσεις που ο οφειλέτης αγνοεί ότι τη δικαιούται. Υπογραμμίζεται ότι για το τρέχον έτος, στον προϋπολογισμό της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή έχει προϋπολογισθεί για αυτόν τον λόγο κονδύλι ύψους 50 εκατ. ευρώ.

2. Με τη μείωση της υποχρέωσης παροχής εγγράφων από τους οφειλέτες, με παράλληλη υποχρέωση των τραπεζών, των δημόσιων αρχών και κάθε άλλου εμπλεκόμενου φορέα να τα προσκομίζουν στο δικαστήριο.

3. Με τη διευκόλυνση του οφειλέτη για την πληρωμή της διαφοράς μεταξύ της χαμηλότερης δόσης που ορίζεται από το δικαστήριο σε πρώτο βαθμό και της ενδεχόμενης υψηλότερης δόσης που καθορίζεται από το δικαστήριο σε δεύτερο βαθμό.

4. Με την παροχή δικαιώματος στους εγγυητές που εκπλήρωσαν την υποχρέωσή τους, όπως προκύπτει από την εγγύηση, να υποκαταστήσουν τον πιστωτή στο σχέδιο αποπληρωμής.

5. Με την προστασία της πρώτης κατοικίας βάσει της εμπορικής της αξίας (και όχι της αντικειμενικής), εφόσον υφίσταται έκθεση ανεξάρτητου εκτιμητή ακινήτων που είναι εγγεγραμμένος στο οικείο μητρώο του Υπουργείου Οικονομικών. Αν η εκτίμηση της εμπορικής αξίας έχει ως αποτέλεσμα να μην εξαιρεθεί η κύρια κατοικία από τη ρευστοποίηση, τότε η τιμή πρώτης προσφοράς κατά τον πλειστηριασμό της δεν θα μπορεί να είναι κατώτερη από το όριο αξίας κύριας κατοικίας που τίθεται ως προϋπόθεση για την προστασία της.

6. Το πλάνο αποπληρωμής οφειλών για την προστασία της κύριας κατοικίας θα επιτρέπεται να μεταρρυθμιστεί, σύμφωνα με τις πραγματικές δυνατότητες του οφειλέτη.

7. Με τη διασφάλιση ότι οι δόσεις για την απαλλαγή από τα χρέη (τριετούς ρύθμισης) και οι δόσεις για την προστασία της κύριας κατοικίας (εικοσαετούς ρύθμισης) δεν θα υπερβαίνουν αθροιστικά την ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη.

8. Με την κατάργηση της επανειλημμένης, ανά εξάμηνο, υποχρεωτικής επανασυζήτησης των αιτημάτων χορήγησης προσωρινής διαταγής (που ίσχυε μέχρι σήμερα). Εφεξής η προσωρινή διαταγή θα ισχύει έως ότου οποιοσδήποτε διάδικος (οφειλέτης ή τράπεζα) ζητήσει τη

μεταρρύθμισή της.

β) Αποκλεισμός των κακοπληρωτών

Οι παραπάνω παρεμβάσεις είναι προφανές ότι βοηθούν όσους πραγματικά έχουν οικονομική αδυναμία να διασώσουν την πρώτη και κύρια κατοικία τους. Αντίθετα, ο δεύτερος άξονας των αλλαγών αποσκοπεί στην απένταξη και πρόληψη των στρατηγικών κακοπληρωτών, δηλ. αυτών που μπορούν να πληρώσουν αλλά το αποφεύγουν με δόλια μέσα.

Αυτό επιτυγχάνεται με τις παρακάτω παρεμβάσεις:

1. Με την άρση του τραπεζικού απορρήτου των οφειλετών, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στους πιστωτές που συμμετέχουν στη διαδικασία να έχουν πρόσβαση στην πλήρη πληροφόρηση για τα εισοδήματα και την περιουσία του οφειλέτη.

2. Με τη μη υπαγωγή των οφειλετών στο προστατευτικό πλαίσιο του νόμου, σε περίπτωση που οι αιτήσεις υπαγωγής τους απορρίφθηκαν, είτε επειδή σκόπιμα κατέστησαν αφερέγγυοι (π.χ. οδηγήθηκαν σε χρεοκοπία, μεταβίβασαν περιουσία δολίως σε άλλα πρόσωπα), είτε επειδή σκόπιμα παραποίησαν την οικονομική τους κατάσταση (π.χ. απέκρυσαν περιουσία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό).

3. Με τη θέσπιση διενέργειας προκαταρκτικού ελέγχου από τη γραμματεία των δικαστηρίων για το αν ο οφειλέτης δηλώνει εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και το είδος αυτής, καθώς και για το αν ο οφειλέτης έχει ασκήσει άλλες αιτήσεις στο παρελθόν ή έχει άλλες εκκρεμείς αιτήσεις. Αν διαπιστωθεί κάτι τέτοιο, ο γραμματέας το σημειώνει στον φάκελο, προκειμένου να αξιολογηθεί από τον δικαστή, με στόχο τον εντοπισμό των στρατηγικών κακοπληρωτών, οι οποίοι δεν δικαιούνται προστασία από το νόμο.

4. Με την αυτόματη απόρριψη (έκπτωση) του οφειλέτη σε περίπτωση καθυστέρησης της καταβολής των δόσεων που ορίζονται με τη δικαστική απόφαση, όπως ορίζεται στη νομοθεσία, κατόπιν ειδοποίησης του πιστωτή προς τον οφειλέτη και τους άλλους πιστωτές. Εξυπακούεται ότι θα ληφθεί μέριμνα ώστε ο οφειλέτης να έχει τη δυνατότητα να υποβάλει εκ νέου αίτηση αναβίωσης της ρύθμισης, σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή κατάχρησης δικαιώματος από τους πιστωτές (π.χ. τράπεζες).

5. Με την κατάργηση της αυτοδίκαιης (χωρίς προσωρινή διαταγή) προστασίας από μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης, σε περίπτωση που οι οφειλέτες έχουν παραιτηθεί από δύο προηγούμενες αιτήσεις και υποβάλουν εκ νέου αίτηση.

6. Με τη θέσπιση πρόβλεψης ότι εάν η δίκη ματαιωθεί κατόπιν αίτησης του οφειλέτη και δεν ζητήσει νέα ημερομηνία εκδίκασης εντός 30 ημερών, τότε θα θεωρείται ότι ο οφειλέτης παραιτήθηκε της αίτησής του για υπαγωγή στο νόμο.

7. Με την αναδρομική κατάργηση της παύσης ή του περιορισμού της τοκογονίας, σε περιπτώσεις αιτήσεων που απορρίφθηκαν από το δικαστήριο.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του τμήματος Διοικητικής
Υποστήριξης, Οργάνωσης & Τεχνικών
Υπηρεσιών Τομέα Ανάπτυξης

Κ.Α.Α.
ΜΠΙΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΡΜΟΥΣΗΣ